

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Số 145-TB/TW

Hà Nội, ngày 15 tháng 6 năm 1998

TỐI MẬT

THÔNG BÁO

kết luận của Bộ Chính trị về tăng cường lãnh đạo công tác tôn giáo trong tình hình mới

Ngày 03 tháng 4 năm 1998, sau khi nghe Ban chỉ đạo Trung ương tổng kết Nghị quyết 24-NQ/TW (khoá VI) về "Tăng cường lãnh đạo công tác tôn giáo trong tình hình mới" báo cáo quá trình tổng kết và những đề xuất nêu trong tờ trình ngày 15-3-1998, Bộ Chính trị đã thảo luận và kết luận :

1- Tán thành về cơ bản nội dung bản báo cáo tổng kết việc thực hiện Nghị quyết 24 và phương hướng, nhiệm vụ công tác tôn giáo thời gian tới mà Ban chỉ đạo tổng kết Nghị quyết 24 chuẩn bị.

Việc tổng kết Nghị quyết 24 đã được tiến hành nghiêm túc, do cấp uỷ chủ trì, tiến hành trong phạm vi cả nước. Thông qua việc tổng kết Nghị quyết 24, công tác tôn giáo của hệ thống chính trị được kiểm tra, bổ khuyết và nâng lên một bước.

2- Hơn 7 năm triển khai thực hiện, các quan điểm, chủ trương về công tác tôn giáo của Đảng đề ra trong Nghị quyết 24 NQ/TW đã được thực tiễn kiểm nghiệm là đúng đắn, phù hợp với công tác quần chúng của Đảng trong thời kỳ mới. Nghị quyết 24 đi vào cuộc sống, làm cho sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo trong xã hội được bình thường, ổn định, phù hợp với chính sách, pháp luật. Đời sống vật chất và tinh thần của đồng bào các tôn giáo được cải thiện. Đồng đạo tín đồ, chức sắc các tôn giáo hưởng ứng các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, biểu lộ lòng yêu nước, gắn bó với dân tộc và chế độ, hăng hái tham gia công cuộc đổi mới, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Tuy vậy, trong quá trình thực hiện Nghị quyết 24-NQ/TW còn những khuyết điểm, yếu kém : một số cấp uỷ, một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa

quán triệt sâu sắc các quan điểm của Đảng; còn thành kiến với tôn giáo, nặng nhấn mặt tiêu cực, thiên về dùng biện pháp hành chính để hạn chế các sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo; chậm thể chế hoá các chính sách của Đảng về tôn giáo thành quy định của Nhà nước. Trong xử lý những vấn đề cụ thể liên quan đến tôn giáo còn cứng nhắc, thiếu vận động, thuyết phục quần chúng; chưa phân biệt rõ giữa tín ngưỡng, tôn giáo và mê tín, giữa sinh hoạt tín ngưỡng tôn giáo bình thường với hành vi lợi dụng tôn giáo để có những hoạt động vi phạm pháp luật. Còn những biểu hiện hữu khuynh, né tránh, buông lỏng quản lý. Coi nhẹ xây dựng lực lượng cốt cán và cơ sở chính trị, kết nạp đoàn viên, hội viên là giáo dân vào các đoàn thể. Công tác xây dựng cơ sở đảng trong vùng đồng bào có đạo còn nhiều hạn chế. Tổ chức cán bộ làm công tác tôn giáo chậm kiện toàn, chưa đáp ứng kịp yêu cầu công tác tôn giáo trong thời kỳ mới.

3- Bộ Chính trị nhấn mạnh cần tiếp tục quán triệt các quan điểm chỉ đạo của Nghị quyết 24 trong thời kỳ mới nhằm làm tốt hơn nữa công tác tôn giáo, phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân phấn đấu vì mục tiêu "dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, văn minh".

4- Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo : sửa đổi và bổ sung nghị định của Chính phủ về hoạt động tôn giáo; chuẩn bị soạn thảo Pháp lệnh về tôn giáo để Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành làm cơ sở cho công tác quản lý nhà nước, tạo điều kiện cho các tôn giáo sinh hoạt bình thường theo đúng quy định của pháp luật.

Chủ trương cụ thể đối với một số lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo :

- Nhà nước xem xét cho phép giáo hội hoặc hệ phái tôn giáo hoạt động với điều kiện : tổ chức tôn giáo ấy có đường hướng hành đạo gắn bó với dân tộc; có tôn chỉ, mục đích và điều lệ phù hợp với pháp luật, có tổ chức bộ máy hành đạo và nhân sự chủ chốt đáp ứng yêu cầu nói trên.

- Các dòng tu, các tổ chức hội đoàn tôn giáo muốn thành lập phải đăng ký xin phép cơ quan quản lý có thẩm quyền của Nhà nước; chỉ được hoạt động với nội dung và mục đích tôn giáo thuần túy, không được lợi dụng tôn giáo để có những hoạt động trái pháp luật, phương hại đến lợi ích quốc gia, dân tộc.

- Tôn trọng các hình thức thờ cúng, tín ngưỡng dân gian phù hợp với truyền thống văn hoá của dân tộc và nếp sống mới lành mạnh, tiến bộ của nhân dân. Bài trừ mê tín dị đoan.

- Ngăn chặn các hình thức tín ngưỡng, tôn giáo mới phát sinh hoặc du nhập trái với đạo lý, truyền thống và phong tục tốt đẹp của dân tộc. Xử lý nghiêm những người có hành vi truyền đạo trái phép. Nghiêm cấm việc tổ chức, thành lập hoặc du nhập các hình thức tín ngưỡng, tôn giáo có tính chất phản động.

- Hoạt động tài chính của các tôn giáo được quản lý theo quy định của pháp luật. Tổ chức quyên góp trong tín đồ của giáo hội phải xin phép Nhà nước. Nghiêm cấm các hình thức cưỡng ép quần chúng đóng góp sức người, sức của.

- Khuyến khích chức sắc, nhà tu hành và tín đồ các tôn giáo hoạt động nhân đạo, từ thiện trong khuôn khổ các chủ trương chung, tham gia vào việc thực hiện các chương trình kinh tế - xã hội, các phong trào của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, các tổ chức xã hội. Đấu tranh với hành vi ngăn cản chức sắc, tín đồ hoạt động vì lợi ích xã hội và thực hiện các nghĩa vụ công dân.

- Các tôn giáo có đất đai, nơi thờ tự và những cơ sở vật chất cần thiết khác để phục vụ hoạt động tôn giáo bình thường, chính đáng phải được quản lý theo quy định của pháp luật hiện hành. Những tài sản, đất đai, cơ sở vật chất các tôn giáo đã hiến nhượng và được sử dụng vào công ích thì về nguyên tắc không đặt vấn đề trả lại. Nhà nước xem xét nhu cầu tín ngưỡng, tôn giáo chính đáng của quần chúng và điều kiện hoàn cảnh cụ thể của từng nơi để có giải pháp phù hợp hoặc cho xây dựng mới trong từng trường hợp cần thiết, không ảnh hưởng tới quy hoạch về kinh tế, văn hoá, xã hội ở địa phương sở tại.

- Hoạt động đối ngoại của các tôn giáo phải tuân thủ đường lối đối ngoại của Đảng và Nhà nước, bảo vệ lợi ích Tổ quốc, giữ vững độc lập và chủ quyền quốc gia, không để các thế lực từ bên ngoài can thiệp vào công việc nội bộ của nhân dân ta hoặc lợi dụng tôn giáo chống lại sự nghiệp cách mạng của nhân dân Việt Nam.

Đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền đối ngoại trên lĩnh vực tôn giáo.

- Chính phủ cho lập đề án thành lập nhà xuất bản chuyên trách việc xuất bản kinh sách và văn hoá phẩm khác của tôn giáo, do Ban Tôn giáo Chính phủ trực tiếp phụ trách và đề án ra tạp chí chuyên nghiên cứu và thông tin về tôn giáo do một cơ quan nghiên cứu khoa học của Nhà nước đảm nhận nhằm phục vụ cho công tác chỉ đạo, nghiên cứu và đào tạo cán bộ làm công tác tôn giáo.

5- Tăng cường công tác vận động quần chúng tín đồ, chức sắc và nhà tu hành các tôn giáo, nâng cao giác ngộ cho đông bào các tôn giáo.

- Ban Tư tưởng-văn hoá Trung ương, Bộ văn hoá-thông tin, các cơ quan thông tin đại chúng đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giải thích về chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước trong đông bào các tôn giáo. Biểu dương nhân tố tích cực, phong trào yêu nước của quần chúng tín đồ, phê phán những biểu hiện tiêu cực, việc làm sai trái, hành vi phạm pháp và các biểu hiện mê tín dị đoan trong các hoạt động tôn giáo.

- Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể, các tổ chức xã hội tăng cường hoạt động tham gia giáo dục quần chúng tín đồ và xây dựng tổ chức cơ sở, chăm lo xây dựng lực lượng cốt cán, phát triển lực lượng đoàn viên, hội viên trong đông bào có tôn giáo, đẩy mạnh phong trào thi đua yêu nước, vận động quần chúng thực hiện nhiệm vụ kinh tế, văn hoá, xã hội, an ninh, quốc phòng.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể phân công uỷ viên ban chấp hành theo dõi, hướng dẫn và kiểm tra các cấp của tổ chức mình làm công tác tôn giáo; đi sâu từng chuyên đề, rút kinh nghiệm tiến hành công tác tôn giáo thiết thực, hiệu quả.

6- Xây dựng tổ chức cơ sở đảng vững mạnh đáp ứng yêu cầu lãnh đạo nhiệm vụ kinh tế, văn hoá, xã hội, an ninh, quốc phòng ở các địa bàn có nhiều đông bào theo đạo.

Tiếp tục quán triệt và thực hiện Thông báo số 76-TB/TW, ngày 20-6-1994 của Ban Bí thư Trung ương Đảng khoá VII về việc đảng viên có đạo được tham gia các sinh hoạt tôn giáo. Khi tham gia sinh hoạt tôn giáo, đảng viên có nhiệm vụ tuyên truyền vận động quần chúng có đạo và các chức sắc thực hiện tốt đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Giao cho Ban Tổ chức Trung ương và Ban Dân vận Trung ương tổng kết việc xây dựng Đảng ở vùng tôn giáo, bao gồm : sinh hoạt đảng, kết nạp đảng,

quản lý đảng viên là người có đạo; đề xuất để Bộ Chính trị quy định về việc sinh hoạt đảng và kết nạp đảng đơn tuyến trong một số trường hợp đặc biệt.

7- Kiện toàn các bộ phận công tác tôn giáo của cấp uỷ, chính quyền, mặt trận và các đoàn thể.

- Củng cố ban chỉ đạo công tác tôn giáo ở tỉnh, thành, quận, huyện do đồng chí uỷ viên thường vụ cấp uỷ phụ trách (theo Chỉ thị 66-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng khoá VII).

- Thực hiện quy định phân công trách nhiệm trong công tác tôn giáo giữa các cơ quan đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể để phối hợp đồng bộ, chặt chẽ trong công tác tôn giáo của hệ thống chính trị.

- Giao cho Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh chủ trì phối hợp với Trung tâm Khoa học xã hội và nhân văn quốc gia và Đại học quốc gia đào tạo đại học và sau đại học chuyên ngành công tác tôn giáo, bồi dưỡng đội ngũ người làm công tác tôn giáo của hệ thống chính trị.

8- Chính phủ nghiên cứu trình với Uỷ ban Thường vụ Quốc hội dành một khoản ngân sách nhà nước cần thiết cho công tác tôn giáo của các cấp uỷ, chính quyền, mặt trận và đoàn thể để vận động chức sắc, xây dựng cốt cán trong các giáo hội.

9- Giao cho Thường vụ Bộ Chính trị chủ trì, Ban Dân vận Trung ương phối hợp các ban của Đảng chuẩn bị nội dung; Ban Tài chính-quản trị Trung ương chuẩn bị về tài chính để mở Hội nghị tổng kết Nghị quyết 24-NQ/TW, triển khai các chủ trương mới về công tác tôn giáo trong thời gian tới.

Nơi nhận :

- Các tỉnh uỷ, thành uỷ,
- Các ban, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng uỷ trực thuộc Trung ương,
- Lưu Văn phòng Trung ương.

T/M BỘ CHÍNH TRỊ

Phạm Thế Duyệt